

Megtéréstípusok az ezredforduló Magyarországon

Rajki Zoltán

Magyarországon a rendszerváltozással megszűntek azok a társadalmi és politikai akadályok, amelyek korábban a vallásos életet korlátozták. Az 1980-as évek végén és az 1990-es évek első éveiben megélné a vallás, ezen belül a kereszténység iránti érdeklődés. A kutatás során ebből az időszakból 75 megtéréstörténetet gyűjtöttem össze mélyinterjú módszer keretében. Az interjúkészítők féligstrukturált interjúvázlat alapján magnetofonra rögzítették a beszélgetést — 10 fő kivételével, akik írásban válaszoltak a feltett kérdésekre. Az interjúgyűjtés során minden felekezettípust legalább 6–7 személy megtérési élménye mutatott be, ezáltal az „összkeresztény” általánosságok mellett az egyes egyház- vagy azokon belüli lelkiségi típusokra nézve is tehetünk többé-kevésbé érvényes sajátos megállapításokat.¹

A megtéréstörténetek elemzésekor tisztáznunk kell a *megtérés* fogalmát. Már a konferencia meghívója érzékelteti a fogalom összetettségét. A megtérés jelensége számos aspektust takarhat. Jelentheti vallási meggyőződés (vagy vallástalanság) feladását és egy másik vallás tanításának átvételét. A megtérés egyes vallási irányzatok értelmezésében a vallás személyessé válása, amelynek során a személyiség átalakul a vallási élmény hatására. A megtérés lehet egyéni élmény, de történhet szervezett térítés formájában is.²

Az általam vizsgált megtérési élmények keresztényektől származtak. Többségükre nagy hatást gyakorolt a Biblia, ezért érdemes összevetni a XX. század magyarországi megtérőinek megtérésfogalmát a 'megtérés' fogalmának bibliai előfordulásaival és a ki-következtethető jelentéstartományokkal.

¹ A meginterjúvoltak összetétele változatos volt az életkor, foglalkozás, iskolai végzettség, lakóhely tekintetében. A vallás szerinti megoszlás a következő: I. Tradicionális katolikus: 8 római és 1 görög. II. Katolikus karizmatikus: 7. III. Történelmi protestáns: 21 református, 1 evangélikus. IV. Nem karizmatikus szabadegyházi közösségek: 20 adventista, 4 baptista, 1 nazarénus, 1 metodista. V. Karizmatikus szabadegyházi közösségek: 4 Hit Gyülekezete, 3 pünkösdi. VI. Egyéb keresztény gyökerű felekezetek: 2 Jehova tanúja és 1 mormon. 14 személy megtérése során több felekezetet érintett, ezért további lényeges adatokat kapunk a katolikusokról (6), baptistákról (3), pünkösdiekről (1), a Hit Gyülekezetéről (2), szabadkeresztényekről (1).

Az 1999-ben és 2000-ben készült anonim beszélgetések résztvevőire a továbbiakban (mind az idézetek után, mind pedig a jegyzetekben) azonosítószám utal. A személyiségi jogokkal összefüggő adatvédelem érdekében a magnetofonkazettára rögzített és tollal vagy szövegszerkesztővel leírt interjúk a szerzőnél találhatóak.

² <http://vallastudomany.elte.hu/conversio>.

A megtérés fogalma a Bibliában

Az Ószövetség a héber *sub* (שוב) szót használja annak kifejezésére, hogy a JHWH-től elforduló, parancsolatait áthágó ember megtér (visszatér) hozzá, hallgat szavára, megtartja rendeléseit.³ Ennek fontos feltétele a kapcsolat akadályainak megszüntetése. A gonosz eltávolítását azonban megelőzi Isten megkeresése, a bűnvalomás. A bűnösöket az Istenhez térés folyamatában tanítani kell az Ő útjaira, hogy elválasszák a jót a hitványtól. Isten népe iránti szeretetét tükrözi, hogy maga keresi „elpártolt fiait”, és gyógyítást ígér a visszatérőknek.⁴ Az Ószövetségben nagyon gyakran szerepel a *megtér* kifejezés abban a jelentésben, hogy az ember elhagyja bűnös életét, ami fontos feltétele az Isten megbocsátásának.⁵ Összegezve: a megtérés a héber gondolkodásban „Istenhez térés, elvetése annak, ami Istentől elválasztott, helyreállítása az Istennel való helyes kapcsolatnak: az igaz és kegyes élet”.⁶

Az Újszövetségben a görög *metanoia* fejezi ki a megtérést. A szó jelentése: az értelem (gondolkodásmód) megváltozása, a rossztól a jó felé, 180 fokban. Az Újszövetség azonban a teljes személyiségre vonatkoztatja a megtérést. Vagyis a bűnös élet helyett a megtért személy az Istennek tetsző, engedelmes életet folytatja. Az új úton haladás nem időszaki, hanem egész életen át tart. Nem egyszerűen emberi tevékenység: az ember magától sem a belátásra, sem a megfordulásra, sem a helyes cél meglátására, sem az Istenhez való közeledésre nem volna képes. Ez csak a Krisztus segítségével lehetséges. Az Isten országába való bejutás feltétele ez, hiszen megtérés nélkül nincs bűnbocsánat és üdvösség, hiábavaló a reménység. Az Újszövetségben új fogalomként jelenik meg a *megtérés keresztsége*, amely szükségszerű alapja és következménye a megtérésnek. Ez meghalást jelent a régi bűnös életnek, és elkötelezettséget az új életformára. A megtérő ember nemcsak szembefordul, bűneit megbánva, korábbi cselekedeteivel, hanem élete a *megtérés gyümölcseit* hordozza. A megtérő szükségszerűen odafordul embertársaihoz. Felebaráti szeretet, igazságosság, emberiség és méltányosság jellemzi életét.⁷

Az Újszövetségben tehát a *megtérés* fogalmának jelentése bővült, egyetemesebbé vált, mivel az Ószövetségben általában csak a szövetséges néppel, Izraellel kapcsolatos. Az Újszövetségben Krisztus követői minden embernek kell, hogy prédikálják Jézus nevében a „megtérést és a bűnök bocsánatát”, hogy aki hisz, megkeresztelkedhessék az Ő nevében. (L 24,47; Act 19,4) A megtérés személyesebbé válása már az Ószö-

³ Ld. e kötetben (19–23) SZŰCS Ferenc tanulmányát: „A megtérés teológiai történeti és rendszeres teológiai szempontból”.

⁴ Dt 4,30; 30,10; Job 22,23; 1Rg=3Rg 8,47–48; Jr 3,22; 15,19; 31,19.

⁵ 1Rg=3Rg 8,35; 2Chr 6,26; Job 36,10; Is 59,20; Jr 18,8; 26,3; 36,3; Ez 18,21–23. 27–28.

⁶ RAVASZ László: *Az Újszövetség magyarázata* I. Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest 1991. 57.

⁷ PRÖHLE Károly: *Lukács Evangélium*. Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, Budapest 1966. 74–76.

vetség idején, a próféták tanításánál megfigyelhető. A folyamat az Újszövetségben folytatódik. Jobban hangsúlyozódik az Istennel való személyes kapcsolat szükségessége, de a súlypont az életvitelen van. Megjelenik azonban a megtérés és a keresztyén igazság megismerésének összekapcsolása (2T 2,24–25). Jakab apostol az igazságtól eltévelyedők megtérítését úgy határozza meg, hogy bűnöst térít meg, és „lelket ment meg a haláltól”. (Jc 5,19)⁸

Megtérésértelmezések a XX. század utolsó évtizedében, Magyarországon

Személyes kapcsolat Istennel

Megtérése lényegét a legtöbb interjúalany a Jézussal (Istennel) való kapcsolat létrejöttében látja. Az „Én és az Isten” kapcsolat dimenziójában a bűnbánat, bűnös voltuk felismerése háttérbe szorul, Isten melletti döntésük azonban életvitelük megváltozását is eredményezi.⁹ A karizmatikus közösségekhez csatlakozó interjúalanyok többsége ebbe a kategóriába tartozik; a vallásos nevelés nélkül, illetve a felszínesen vallásosan nevelkedett megtérők közel fele is hasonló élményről számolt be. Az utóbbiak között a katolikus egyházban megtértek is komoly hányadot képviselnek (ezeknek közel fele szintén karizmatikus). Ennek okai részben a karizmatikus közösségekre jellemző eksztatikus jelenségekre támaszkodó istenélmények, amelyeket imádságokkal megszakított ritmusos énekekből álló „dicsőítéssel” váltanak ki. A karizmatikus és egyes szabadegyházi közösségek egy része a megtérést általában azzal az eseménnyel azonosítja, amikor a lelkész döntésre hívja azokat, akik Jézust el akarják fogadni „személyes Megváltójuknak”. Gyakori náluk az a kifejezés, hogy „elmentem megtérni”. (23, 58, Hit Gyülekezete stb.) Az Istennel való találkozás történhet Biblián (vagy egyéb könyvön), személyes bizonyágtévesen keresztül, de leginkább istentiszteleten.¹⁰

Az Istennel találkozás gyakran fiziológiai élménnyel jár együtt. A megtérők melegséget, szeretet, megnyugvást, békességet éreznek. Megbékélnek önmagukkal és embertársaikkal. Legfontosabb nekik az „Úr Jézus állandó közelségében” (24) lenni, tovább mélyítve a kialakult kapcsolatot:

Megtérni az nem egy egyszerű dolog, hanem mindig mélyebben tér meg az ember. Mintha az ember szívében lenne három rész. Beengedni Istent az előszobába, aztán beengedni a nappaliba. Itt már elég komoly harcokat kell vívni. De Isten a belső szobába akar bemenni, és azt hiszem, hogy ezt a harcot most vívom. (24, adventista)

⁸ Könnyen elérhető katolikus összefoglalás: <http://lexikon.katolikus.hu/M/megt%C3%A9s.html> és katekizmus: <http://www.katolikus.hu/kek/kek01420.html#K1421>.

⁹ Református: 7, 15, 22, 41; pünkösdi: 12, 30, 63; Hit Gyülekezete: 23, 28, 40, 58; adventista: 21, 24, 26, 32, 33; katolikus: 31, 42, 43, 51, 59, 65; baptista: 49, 62; szabadkeresztyén: 39.

¹⁰ Biblia, egyéb könyvek: 7, 15, 33, 39, 41. Istentisztelet, összejövetel: 12, 21, 22, 28, 30, 31, 32, 33, 39, 40, 49, 63, 65. Személyes bizonyágtéves: 24, 42, 51, 58, 62.

Jézus Krisztus befogadása egyben az örök élet megléte, amelyet szerintük senki nem vehet el.

A „vallástalan háttérből” érkezők elsősorban többnyire Isten létéről győződtek meg, amennyiben korábban nem hittek létezésében, majd ezt követően alakult ki az Istennel való személyes kapcsolat, és utána fogadták el Jézus megváltói szerepét. (24, adventista; 39, szabadkeresztyén)¹¹ Az Isten létezésében való meggyőződés lehetett érzelmi jellegű, és változást eredményezett életében, de nem feltétlen esett egybe a megtéréssel, viszont meghatározó előzménynek tekinthető:

Ültem a szobámban és gondolkodtam, hogy vajon létezik-e Isten. Az történt, hogy leszakadt rám Istennek a jelenléte, életembe először csodálkoztam, hogy itt van körülöttem. Valahol itt van körülöttem, körülvesz és van. Ez az élmény három napig tartott összesen. De megváltoztatott, mert nagyon jó voltam mindenkihez. (39)

Bűntől való szabadulás és az Istennel való találkozás

Megtérésük lényegét számosan a bűnös múltjukkal való szakításban és az Istennel való személyes kapcsolat kialakulásában látták. Ez elsősorban a protestáns egyházakban és a történelmi szabadegyházakban megtérőkre jellemző (baptista, metodista), hűen tükrözve evangelizációjuk központi gondolatát.¹² A vallásos nevelésben nem részesültek rádöbbennek eddigi életvitelük helytelenségére, és Jézus fontosságára. A vallásukat aktívan gyakorlók pedig az Istennel való személyes kapcsolat és a bűneiktől való szabadulás szükségességére, mivel Isten szemében a kis és a nagy bűn között nincs különbség.

Egy szabadulást, egy szabadságot éltem át, mert volt egy pár olyan dolog, amit nem tudtam, hogy kell Isten elé tenni, és azokat nem tettem le. Megláttam, hogy azok bűnök. És letettem Isten elé azokat a bűnöket, és megszabadultam. Éreztem az Úrnak a hatalmas kegyelmét, amellyel elfogad, és megbocsátja bűneimet és egyszer csak azt éreztem, hogy Isten szeret engem és ott vagyok előtte, a karjaiban, és feltétel nélkül szeret úgy, ahogy vagyok. Ezek után, a lélekkeresztség után sokkal közelebb kerültem az Úrhoz. (41, református)¹³

A bűntől való szabadulás

Megtérésük történetéből a korábbi helytelen szokásukkal való szakítást főként a „súlyos” bűnben éltek emelték ki.¹⁴ Az adventisták felülreprezentáltságát az adja, hogy

¹¹ Az interjúkészítés idején karizmatikus római katolikus közösséghez tartozott, de megtérési élményét korábban egy szabadkeresztyén gyülekezetben élte át.

¹² Baptista: 1, 8, 75; adventista: 35; református: 41, 53, 56, 60, 61; katolikus: 4, 64; metodista: 14.

¹³ Vallását tekintve református, de egyháza istentiszteleteinek látogatása mellett katolikus karizmatikus összejöveteleken is részt vesz.

¹⁴ Adventista: 2, 27, 34; református: 4, 55; katolikus: 4.

felekezetükben erős hangsúlyt kap a bűntől, káros szenvedélyektől, illetve „helytelen szokásoktól” való megszabadulás gondolata.¹⁵

Sírva döbbsentem rá, hogy milyen hibákat követtem el, és hogy gyakorlatilag semmi mást nem nagyon mertem bevallani magamnak, hogy hol hibáztam. De mikor tovább tanulmányozza az ember Isten Igéjét, akkor rájön arra, hogy nemcsak ledorongol, hanem megadja a vigaszt, és a tanácsokat is. (27, adventista)

Gondolkodásukban a bűnvallás, a bűnbánat szembesülés a valósággal, hogy önmaguk képtelenek megváltozni, ezért a bűn következményeinek helyreállítását Istenre bízzák.

Az igazság

Néhány szabadegyházi és egyéb keresztény gyökerű vallási közösségben — ahol a dogmáknak meghatározó szerepe van — a bűnbánattal vagy Isten melletti döntéssel párhuzamosan az igazság megismerését emelték ki, amely életvitelük gyökeres megváltozásához vezetett.¹⁶

Formális

A történelmi egyházak híveinek egy része leegyszerűsítette megtérését. Nekik nem okozott mély élményt.¹⁷ Hitéletük bizonyos értelemben aktivizálódott, de életüket csak részben hatja át a keresztény tanítás. Többségük részt vett egy „tanfolyamon” a keresztség, bérmálkozás, konfirmáció érdekében. Jó esetben eljár vasárnaponként a misére vagy istentiszteletre, de Istennel való személyes kapcsolat vagy bűnbánat nélkül. Az idetartozók gondolatát legjellemzőbben egy református egyházhhoz tartozó fejezi ki: „Hiszek a vallásban, hiszek Istenben és most minden OK.” (54)

A megtérés fogalma és a felekezetek tagjai

A református egyházban megtértek közel azonos fontosságot tulajdonítanak az Istennel való szoros kapcsolatnak és a bűnös élet „lerendezésének”. A katolikus egyház esetében Istennel (és Jézussal) való találkozás már kétszer olyan gyakori, mint a bűntől való szabadulás motívuma. Ehhez hozzájárulhat, hogy a katolikus egyházon belül erősek a különböző lelki és karizmatikus mozgalmak, akiknek hívei esetében erősebben jelentkezik a Szenttel való személyes kapcsolat fontossága. Megjegyzendő, hogy a történelmi egyházak esetében a népegyházi jellegből fakadóan elég magas az olyan „megtérők” aránya, akiknek életvitelét részben hatja át a kereszténység. Többségüknél mégis mélyebb a kapcsolat az egyházzal és Istennel, mivel korábban egyáltalán nem éltek vallásos életet, míg jelenleg „vasárnapi keresztények”. Néhányan azonban csak alkalmanként járnak templomba. A karizmatikus közösségekben egyértelműen az

¹⁵ Az adventisták tiltják az alkoholt, a dohányt és a Lv 11 által leírt tisztátalan állatok fogyasztását. Számosan helytelenítik a húsfogyasztást, illetve a „világi” szokásokat.

¹⁶ Adventista: 10, 18, 34, 36, 38, 69; Hit Gyülekezete: 40; Jehova tanúja: 46; baptista: 1.

¹⁷ Katolikus: 45, 47, 57; evangélikus: 52; református 3, 16, 54, 72.

Istennel való találkozás gondolata emelkedik ki. A klasszikus szabadegyházakban az Istennel való személyes kapcsolat és a bűn problémájának motívuma közel azonos jelentőséggel bír, hasonlóan a reformátusokéhoz. Az adventisták körében szerepet játszik az „igazság megismerése”, ami a dogmaközpontú gondolkodással magyarázható. Hítelv-centrikusak lehetnek a Jehova Tanúi is. Esetükben azonban kevés interjúval rendelkezünk ahhoz, hogy komolyabb következtetéseket vonhassunk le.

A megtérés folyamata

Konkrét alkalomhoz kötött megtérés

A nem vallásos háttérrel rendelkezők negyede konkrét alkalomhoz köti megtérését. Többségük életének ürességét érezve kereste élete értelmét. Esetükben a Krisztus iránti elköteleződés gyorsan történt, és jól elhatárolt eseményhez kötődik. A hitéletüket mindvégig megőrzők közel fele szintén konkrét alkalomhoz köti megtérését, aminek okát abban láthatjuk, hogy az adott alkalommal rádöbbennek keresztény életük formális voltára, és elkötelezik magukat Jézus iránt.¹⁸ Ebben a kategóriában a szabadegyházi közösséghez csatlakozók felül vannak reprezentálva, aminek oka abban rejlik, hogy evangelizációs módszereikben fontos szerepet tölt be az érzelmekre ható „döntésre hívás”.

Az ide tartozók többsége keresztény rendezvényen találkozott Istennel, és szabadult meg bűneitől. Egy fiatalember a baptista összejövetelen tapasztalt élményéről a következőképpen számol be:

Felfogtam azt, hogy én is vétkezek és bűnös vagyok, és nem tudok ezen túllépni, mert mindig ugyanazon hibákba beleesek. Akkor értettem meg, hogy nekem is szükségem van az Ő bocsánatára, és döntöttem, hogy szeretnék olyan életet élni, amit Jézus élt, ahogy Ő példát mutatott számunkra, és hogy milyen életet gondolt Ő például nekem. Akkor döntöttem, hogy Istennel élem a minden napokat büntől megszabadulva, és azokat az erényeket megkapva, amit Ő ír a Bibliában: jóság, szíveség, hűség ... stb. (1, baptista)

A megtérés történhet személyes bizonyosságtevés következménye nyomán is. (8, baptista; 51, 64, katolikus) Egyes karizmatikus felekezeteknél — különösen a Hit Gyülekezetében — jellemző, hogy az érdeklődők megtérni mennek el egy-egy összejövetelre. Gyakran nem is értik az ott történeteket. Jó példa egy fiatalember esete, akinek a barátja megtért. Az illető kérdezte tőle:

... mit kell csinálni, mert én is szeretnék megtérni. És mondta, hogy olvassam a Bibliát és akkor hétvégén elvisz az összejövetelre, és ott majd megtérhetek. (40, Hit Gyülekezete)

Az összejövetelek érzelmközpontúságában és eksztatikus voltában rejlik a gyors döntés oka, ahol az értelem sok esetben háttérbe szorul.

¹⁸ 1, 8, 25, 28, 30, 40, 49, 51, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65. Baptista: 5 fő; Hit Gyülekezete: 2 fő; pünkösdi: 3 fő; katolikus: 3 fő; református: 2 fő.

... Az istentisztelet nagyon tetszett. Főleg a dicséretetek. Én is úgy csináltam, hogy felemeltem a kezemet, mosolyogtam. Szóval az első pillanattól éreztem, hogy ez az a közösség. Teljesen itt van a helyem. És utána volt a végén, hogy ki szeretne megtérni, nyújtsa fel a kezét. Felnújtottam a kezemet, és akkor egy ilyen nyilvános megvallást tettem, akkor még nem nagyon értettem a szöveget. (29, Hit Gyülekezete)

Folyamat

A megkérdozettek többsége megtérését folyamatként ábrázolja. Sőt vannak, akik kizárólagosnak tartják. A megtérés

... minden ember életében egy folyamat. Legalább is ezt így látom. Soha nem egyszerűen fellángolás. Egy-egy ilyen alkalom, hogy most jaj de szépet hallottam. Most igazán rajongok. Hiszen voltak olyan Billy Graham-féle megnyilvánulások. Ahol nagyon szépeket hallott az ember. A tömegnek a vonzásereje viszi az embereket. Igen, csak aztán leülnek. Tehát egy igazi megtérés igazán soha nem egy perc, pillanat műve, hanem egy folyamat. (66, református)

Különösen a történelmi egyházak és a klasszikus szabadegyházak — elsősorban az adventista, metodista — megtérői sorolhatók ide. A háttérben az állhat, hogy ezekben a felekezetekben az érzelem a racionalitás mögé szorul, mivel a keresztény tanítást hangsúlyozottabban kezelik. Közülük többeknél az istenhitre jutást, bűnös mivoltuk belátását és Jézus megváltói szerepe elfogadásának folyamatát egy vagy több konkrét élmény befolyásolta.¹⁹ A kereszténységgel hosszabb idő alatt ismerkedők jelentős részének a legemlékezetesebb alkalom, amikor a folyamat csúcspontján döntést hoznak Isten mellett, és szakítanak bűnös életükkel. (39, 50, 53, 55, 56)

A megtérők többségének megtérése fokozatos, „észrevétlen” volt. Nem emlékeztek olyan konkrét eseményre, amelyhez megtérésüket datálhatnák. A folyamat törtenhetett a Szentírás tanulmányozása és/vagy keresztény ismerőssel való kapcsolat-tartás és/vagy istentiszteletek látogatása révén.²⁰ Jó példa erre a következő eset. Az egyik hittanóra után azt mondta az illető az egyik barátjának, hogy nem hisz Istenben, mire a barátja azt válaszolta, hogy akkor pokolra fog jutni.

Nagyon megijedtem. Ez a válasz úgy hatott akkor rám, mintha kést szúrtak volna a hátamba. Ez a mondat egy hosszú gondolkodási folyamatot indított el az életemben. Elkezdtem azon gondolkodni, hogy létezik-e Isten vagy sem, és ha létezik, akkor milyen lehet ez az Isten. Már mindig odafigyeltem a hittanórákon, és sokat gondolkoztam az ott elhangzottokról. Egyre inkább felfigyeltem egy bibliaversre, amely Isten szeretetét mutatja. [idézi J 3,16-t] Beláttam, hogy bűnös vagyok, és távol vagyok Istentől, ezért nem tapasztalhatom Isten szeretetét, amit a Biblia ígér. De tudtam azt is, hogy Jézus Krisztus kifizette az én bűneimért járó büntetést is, és ezáltal megismerhetem Isten szeretetét, és életemre vonatkozó tervét. Egyre inkább kezdtem vágyani Isten megértő szeretetére, hűségére. És egy napon meghoztam életem legfontosabb döntését (nem tudom pontosan mikor). Elfogadtam Jézus

¹⁹ 10, 14, 22, 23, 29, 31, 39, 48, 50, 55, 56, 75. Adventista: 1 fő; metodista: 1 fő; református: 5 fő; Hit Gyülekezete: 2 fő; katolikus: 1 fő; szabadkeresztény: 1 fő; baptista: 1 fő.

²⁰ 2, 4, 6, 7, 12, 15, 17, 18, 19, 27, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 53, 54, 57, 59, 67, 68, 73, 74. Katolikus: 8 fő; mormon: 1 fő; református: 3 fő; pünkösd: 1 fő; Jehova tanúja: 2 fő; nazarénus: 1 fő; adventista: 3 fő.

Krisztust megváltómnak és uramnak, hogy ezáltal személyes kapcsolatomban lehessen Istennel és tapasztalhattam a szeretetét és életemre vonatkozó csodálatos tervét. (4, karizmatikus katolikus)

Az adventisták esetében gyakran evangelizációs sorozat keretében tértek meg az emberek.²¹ Többségük minden emlékeztetés alkalmán nélkül jut el a megtérését demonstráló keresztségig. Ritkán szólnak egy-egy nevezetes eseményről. A hitvalló beamerítést gyakorló szabadegyházi közösségekhez csatlakozók többsége megtérése fontos állomásának tartja keresztségét. A karizmatikusok esetében a „lélekkeresztség” jelentősebb szerepet tölt be. Ennek hátterét egy interjúrészlet világítja meg legjobban:

A vízkeresztség során közösséget vállalunk Jézusnak halálával, eltemetésével és a feltámadásával. A Szentlélek-keresztségkor pedig, amikor az ember nyelveken imádkozik, akkor válik igazán Istennek gyermekévé, mert van egy olyan igé a Bibliában, hogy azok Istennek fiai, akiket Isten Szelleme vezérel. És azáltal, hogy Szentlélekkel megkeresztelkedik az ember ..., teljesen kapcsolatba kerül Istennel. Tehát nemcsak olyan módon, hogy értelemmel lesz kapcsolatban, hanem Isten Szelleme tud hozzá szólni. (23, Hit Gyülekezete)

Mivel rendkívüli fizikai élménnyel járt az esemény, ezért sokkal emlékezetesebb is. Egy lány a következőképpen írja le:

... Nagyon csodálatos volt a dicsőítés. Mindenki tapasztalta Isten jelenlétét. ... Olyan gyönyörűek voltak az énekek. Más volt a hangzása a daloknak. Úgy fogalmaztam meg, hogy az angyalok leszálltak közénk. Annyira zengett minden Isten dicsőségétől. ... Benne voltam Isten imáadásában. Úgy felemelt kezekkel, teljes lényemmel odaadva Istennek. Hirtelen kiment minden erőm. Lezuhantam a székre. Úgy, hogy senki nem ért hozzám. Ez a Lélekben nyugalom. ... De biztonságban éreztem magamat. Mert éreztem, hogy ez Istennek a dolga, és elkezdett magától mozogni a szám. Semmi erőlködés, semmi izomműködést nem hoztam belé. El kezdett mozogni a szám, de nem mondtam ki azokat a szavakat, amik úgy magamból jöttek... Később ki is mondtam. (39, szabadkeresztyén)²²

A nyelveken szólást a legközvetlenebb kommunikációnak tartják ember és Isten között, amit a Sátán nem ért meg. (28, Hit Gyülekezete)

A megtérési folyamat sajátos megközelítési módjai

Néhányan a megtérést olyan folyamatnak tartják, amely a mai napig tart, mivel a megváltozott életmódjuk ellenére sem olyanok, mint amilyennek egy kereszténynek lennie kellene. (23, Hit Gyülekezete) Mások a naponkénti megtérés szükségességét vallják, mivel az ember naponként követ el hibákat, amelyeket Isten elé kell vinni.

Ha összevetjük a bibliai és jelenkori megtérés fogalmát, hangsúlyeltolódást figyelhetünk meg. Nagyobb hangsúlyt kap a ma megtérőinél az Isten és az ember közötti személyes kapcsolat, míg a bűnnel, a helytelen életvitellel való gyökeres szembefordulást kevésbé emelik ki. Ennek ellenére a mai megtérők többségének életvitele, gondolkodásmódja jelentős változáson ment keresztül.

²¹ 13, 21, 24, 32, 33, 34, 35, 36, 38.

²² Ld. 10. lábjegyzet.